

181. Bijbelstudie over  
**TRADITIE TEGENOVER DE WET VAN G'D**  
**TRADISI VERSUS HUKUM TUHAN**  
**MASORAT NEGED HATORA**  
**מסורות נגד התורה**

**Deel 2: Christelijke tradities**

Deze bijbelstudie gaat over tradities, die in de loop van de eeuwen zijn ingeburgerd in het Jodendom en in het Christendom, maar die in strijd zijn met de Wet van G'd, de Tora. Op zich zijn tradities zeker niet verkeerd en zelfs van onschatbare waarde om aan het nageslacht door te geven, want zij bepalen mede onze identiteit. Het gevaar bestaat echter daarin, dat wij vele overgeleverde gebruiken en leerstellingen klakkeloos overnemen en toepassen zonder ze te toetsen aan het Woord van G'd. Het is naïef om te veronderstellen, dat rabbinale en kerkelijke voorschriften vanzelfsprekend hun oorsprong in de Heilige Schrift zouden hebben, hetgeen juist niet altijd het geval is zoals we straks zullen zien.

Zonder een goede kennis van de Bijbel lijken deze tradities onschuldig naast het geschreven Woord te staan, maar naarmate men zich meer in de Bijbel verdiept komt men in situaties terecht, waarin men moet kiezen tussen menselijke inzettingen en G'ds inzettingen. Als men voor het laatste kiest komt men in conflict met de geestelijke leiders zoals blijkt uit de twistgesprekken tussen Yeshua en de Farizeeën, waarbij Hij ronduit tegen hen zei: *“De Wet van G'd legt u naast u neer, maar aan de traditie van mensen houdt u vast! Hoe vindingrijk weet u de Wet van G'd buiten werking te stellen om uw eigen traditie in stand te kunnen houden!”* (Marcus 7:8-9, Groot Nieuws Bijbel). NBV: *“De geboden van G'd geeft u op, maar aan tradities van mensen houdt u vast! En Hij vervolgde: Mooi is dat, hoe u G'ds geboden ongeldig maakt om uw eigen tradities overeind te houden!”* **Bahasa Indonesia:** *“Sambil mengabaikan perintah Elohim kamu memegang erat tradisi manusia seperti pembasuhan kendi-kendi dan cawan-cawan, dan kamu sedang melakukan banyak hal lainnya yang mirip seperti itu. Juga Dia berkata kepada mereka: Kamu menolak perintah Elohim secara cerdik agar kamu dapat memelihara tradisimu!”*

Halachische voorschriften zoals het ritueel wassen van de handen en het kasheren van voorwerpen waarover Yeshua het hier heeft, alsook het krampachtig omgaan met de Shabat en de scheiding van melk- en vleesproducten zijn voor vele religieuze Joden in praktijk vaak belangrijker dan de Tora! Aan de andere kant is het typisch, dat ook veel christenen, die juist beweren vrij te zijn van de Wet, geen enkele moeite hebben met het strikt navolgen van wetten, die door mensen gemaakt zijn! Elke kerk, of ze nu rooms-katholiek, protestants of evangelisch is, heeft haar eigen wetten en regels, haar eigen kerkorde, haar eigen statuten, waarvan het de normaalste zaak is, dat men zich daar zonder te morren aan houdt. U begrijpt wel dat Yeshua met de afkeuring van deze inconsequentie geen onderscheid maakt. Als Hij het prefereren van menselijke geboden en inzettingen boven de Wet van G'd door Zijn eigen volk afkeurt en hen daarop aanspreekt, dan zal Hij vanzelfsprekend de afwijzende houding van christenen ten opzichte van G'ds geboden beslist niet goedkeuren en daarom geldt Zijn verwijt ook voor hen: *“U houdt vast aan de traditie, maar aan G'ds opdracht denkt u niet. U schuift G'ds gebod gewoon aan de kant en zet uw traditie ervoor in de plaats!”* (Het Boek).

Deze verwijtende woorden van Yeshua, die aan de Farizeeën gericht waren, zijn beslist ook op christenen van toepassing die enerzijds zeggen dat ze alles mogen eten wat ze willen en op zaterdag mogen klussen omdat ze zich niet aan de spijswetten en het Shabat-gebod hoeven te houden aangezien ze denken vrij zijn van de Wet, maar anderzijds wel heidense tradities zoals o.a. de kerstboom, de paashaas en sinterklaas met zijn zwarte pietten koesteren en in ere houden. Ook tegen hen zegt Hij: *“En zo ontkracht u het Woord van G'd door de tradities die u doorgeeft!”* en Hij voegt er aan toe: *“En u doet nog veel meer van dit soort dingen!”* (Marcus 7:13, NBV). Het Boek: *“Hiermee zegt u eigenlijk dat niemand zich iets van G'ds woorden hoeft aan te trekken. Maar u eist wel dat iedereen doet wat de traditie zegt. Zulk soort dingen doet u*

wel meer!" **Bahasa Indonesia:** "Demi membatalkan firman Elohim dengan tradisimu yang telah kamu warisi, maka kamu sedang melakukan banyak hal lainnya yang mirip seperti itu!" Een praktische kennis van G'ds Woord om het verschil te kunnen zien tussen Zijn geboden en rabbinale of kerkelijke inzetten is daarom van fundamenteel belang voor een stabiel geloofsleven. Vandaar deze tweedelige bijbelstudie over de tradities die in strijd zijn met G'ds Wet. In het tweede deel behandelen we nu de christelijke tradities.

### De Vervangingsleer

De vervangingsleer komt voort uit de gedachte, dat de Kerk, die uit gelovigen van alle volkeren en naties bestaat, in de plaats van Israël zou zijn gekomen als 'Volk des HEREN'. Israël was volgens deze leer het verbondsvolk onder het Oude Verbond en de Kerk is het verbondsvolk onder het Nieuwe Verbond. Ondanks de sterke vermenging met heidense invloeden en rituelen (die een gruwel zijn in G'ds ogen) beschouwt men het christendom ook in de huidige vorm als de 'enige ware G'dsdienst' en het Jodendom wordt op één noemer gegooid met de vele niet-christelijke religies.

Zolang de Gemeente uitsluitend uit Joden bestond, was er nog niets aan de hand, want ook of juist in haar navolging van Yeshua haMashiach [Jezus Christus], die als Jood geboren is en als Jood geleefd heeft, zag zij zichzelf altijd als deel van Israël. Het was immers nooit de bedoeling van Yeshua en Zijn Joodse leerlingen, dat er uit hun activiteiten een zelfstandige G'dsdienst, los van Israël, zou voortkomen. Het was voor hen vanzelfsprekend dat zij de Shabat en de Bijbelse feestdagen vierden, kosher aten en de Tora naleefden. En zolang de eerste bekeerde heidenen maar in bescheiden aantal in de Gemeente kwamen en zich keurig aan de bestaande huisregels hielden, was er ook nog niets aan de hand.

De problemen begonnen eigenlijk pas toen het aantal gelovigen uit de volken (heidenen) dermate groeide dat zij uiteindelijk in de meerderheid waren en als het ware een coup pleegden! De bestaande, door G'd zelf gegeven huisregels (samengevat in de Tora) werden buiten werking gesteld en door nieuwe, door mensen bedachte regels en wetten (samengevat in catechismen en diverse kerkordes) vervangen.

De oorspronkelijke Bijbelse feestdagen werden door heidense feestdagen vervangen, die uiteraard eerst in een christelijk jasje zijn gestopt, zodat het minder opvalt dat de oorsprong daarvan pure afgoderij is. De Bijbelse kalender werd door een heidense kalender vervangen en tot de dag van vandaag neemt men bij het opnoemen van weekdays en maanden de namen van afgoden in de mond. Alles went, en zolang men het maar vaak genoeg doet vindt men het uiteindelijk normaal. De door G'd zelf ingestelde Shabat [sabbat] werd uiteraard ook niet ontzien en door de heidense zondag vervangen, de dag die oorspronkelijk aan de zonnegod gewijd was, zoals de naam reeds doet raden. Kort daarna heeft men ook het Oude Testament vervangen door het Nieuwe, met de redenering: "*Het oude is voorbij gegaan, zie, het nieuwe is gekomen!*" (2 Korinthiërs 5:17). Heel vroeger mochten rooms-katholieke gelovigen niet eens een hele Bijbel in huis hebben; alleen het Nieuwe Testament was toegestaan.

En nadat de Gemeente uiteindelijk volledig "ontjoodst" was en verder niets meer te vervangen overbleef, werd tenslotte geheel Israël door de Kerk vervangen! Men redeneerde namelijk als volgt: omdat de Joden de Messias hadden verworpen had G'd hen verworpen, en ditmaal voorgoed! Dr. Hans Jansen schreef hierover: "In het centrum van de theologie van de oude kerk staat de theologische visie, dat de kerk-uit-de-volken (heidenen) uitverkoren is om de erfenis van het nu verworpen Joodse volk over te nemen." De gedachte dat de Kerk de plaats van Israël heeft ingenomen in G'ds heilswerk is dus de oudste dwaalleer binnen het christendom en volledig in strijd met G'ds Woord! Volgens de Bijbel is namelijk Israël de Gemeente des HEREN, maar volgens de vervangingsleer is de Gemeente nu het nieuwe Israël, dus net andersom! De Gemeente kwam in de plaats van Israël!

Is dat terecht? Is dit in overeenstemming met G'ds wil? Heeft de Eeuwige daadwerkelijk Zijn volk Israël verstoten en door de Gemeente vervangen? Paulus stelt in Romeinen 11:1-2 dezelfde vraag en geeft daarop ook meteen heel resoluut het antwoord: "*Heeft G'd Zijn volk soms verstoten? Beslist niet! Ik ben immers zelf een Israëliet, een nakomeling van Abraham, afkomstig uit de stam Benjamin. G'd heeft Zijn volk, dat Hij al van tevoren uitgekozen heeft, niet verstoten!*" (Nieuwe Bijbelvertaling). Groot Nieuws Bijbel: "*Heeft G'd Zijn volk soms verstoten? Geen sprake van! Ik ben zelf een Israëliet, een nakomeling van Abraham en ik behoor tot de*

stam Benjamin. Nee, G'd heeft Zijn volk, dat Hij gekozen had, niet verstoten!" **Bahasa Indonesia:** "Apakah Elohim sama sekali telah menolak umat-Nya? Tidaklah mungkin! Sebab aku juga adalah seorang Israel, dari keturunan Abraham, suku Benyamin. Elohim tidak menolak umat-Nya yang telah Dia kenal sebelumnya!"

Het is daarom nu de hoogste tijd dat de Kerk uit de heidenen met Israël in het reine moet komen, want zij heeft G'ds oogappel als gevolg van de vervangingsleer veel leed aangedaan. Daarom komt er straks een oordeel over de Kerk en de straf voor al datgene wat zij de Joden in de loop der eeuwen heeft aangedaan wordt nu steeds duidelijker zichtbaar en staat precies in verhouding tot het onrecht, dat zij gedaan heeft: 1) De Kerk heeft Israël vervangen en dreigt nu zelf te worden vervangen door andere religies. 2) De Kerk heeft zich alle beloften van Israël toegeëigend en liet de vervloekingen over aan de Joden. Wij zien nu dat er in vele kerken problemen, scheuringen en ruzies komen en er van zegen weinig te merken is. 3) De Kerk heeft Israël van zijn identiteit als Gemeente en Volk van G'd beroofd en is nu zelf in een enorme identiteitscrisis terecht gekomen. 4) De Kerk heeft de Joden versmaad en veracht en nu worden christenen door ongelovigen vaak over de nek aangekeken of belachelijk gemaakt. 5) De Kerk wilde het Jodendom laten verdwijnen en nu is zij door de enorme leegloop zelf een kleine minderheid geworden. 6) De Kerk vervolgde en verstrooide de Joden over de hele wereld en is nu zelf in vele landen verstrooid, verscheurd, verdeeld en gesplitst in allerlei denominaties. 7) De Kerk heeft de Bijbelse feestdagen door heidense feestdagen vervangen. Nu zijn er inmiddels al westerse landen waar christelijke feestdagen worden ingeleverd om plaats te maken voor feestdagen van andere religies. 8) De Kerk heeft de Shabat als rustdag vervangen door de zondag en straks raakt men in westerse landen ook de zondag als rustdag kwijt.

Redenen genoeg voor de kerken om met Israël in het reine te komen. Diepgaande bezinning op de relatie tussen Israël en de kerk uit de heidenen is nodig. Israël moet weer haar Bijbelse plaats innemen in het belijden, in de verkondiging en in de geloofspraktijk van elke dag. De Gemeente is toe aan een heroverweging van de plaats en de functie van de Tora in leer en leven. Voor het herstel van het oorspronkelijke Joodse karakter van de Gemeente is een fundamentele hervorming en hernieuwing van het christendom of beter gezegd terugkeer naar het messiasbelijdende Jodendom niet alleen onvermijdelijk, maar zelfs uitermate noodzakelijk. Daarbij moet een proces op gang gebracht worden, waarbij alle elementen en praktijken die duidelijk in strijd zijn met G'ds Wet verwijderd dienen te worden.

### **Vermeende vrijheid van de Wet**

De vergissing, dat G'ds Wet zijn geldigheid verloren zou hebben und buiten werking gesteld zou zijn vormt de basis van vele christelijke tradities die in tegenspraak zijn met de Wet. En dat is ook logisch, want als men ervan uitgaat dat de Wet niet meer van toepassing zou zijn, dan hoeft men daar ook geen rekening meer mee te houden.

Doordat men bepaalde uitspraken van Paulus met betrekking tot de Tora verkeerd begreep, kwam men op grond daarvan tot de foutieve conclusie, dat de Wet door het geloof buiten werking gesteld zou zijn. Maar niets is minder waar, want dezelfde Paulus zegt in Romeinen 3:31 met nadruk: "Stellen wij dan door het geloof de Wet buiten werking? Volstrekt niet; veeleer bevestigen wij de Wet!" (NBG-Vertaling). "Stellen wij dan door dit geloof de Wet buiten werking? Helemaal niet! Wij bevestigen juist de betekenis van de Wet!" (Groot Nieuws Bijbel). "Betekent het dan dat wij door op Jezus Christus te vertrouwen, de Wet opzijshuiven? Nee, integendeel! Dan doen wij juist wat de Wet zegt!" (Het Boek). **Bahasa Indonesia:** "Dengan demikian, apakah kami meniadakan Torat melalui iman? Tidaklah mungkin! Sebaliknya, kami meneguhkan Torat!"

Het gaat hier dus helemaal niet om de vraag of de Wet nu wel of niet afgeschaft is, want Paulus bevestigt hier immers haar geldigheid, maar om de vraag of wij ons wel of niet willen onderwerpen aan G'ds Wet en aan Zijn gezag. In Romeinen 8:7-9 schrijft hij daarom: "Onze eigen zin gaat recht in tegen de wil van G'd. Hij onderwerpt zich niet aan G'ds Wet en kan dat ook niet! Mensen die alleen maar hun eigen zin doen, kunnen G'd dan ook niet tevreden stellen. Met u is dat anders. U doet niet meer uw eigen zin, maar laat u leiden door de Geest, tenminste als de Geest van G'd in u woont!" (Het Boek). "Onze eigen wil staat vijandig tegenover G'd, want hij onderwerpt zich niet aan Zijn Wet en is daar ook niet toe in staat. Wie zich door zijn eigen wil laat leiden, kan G'd niet behagen. Maar u leeft niet zo. U laat u leiden door de Geest, want de Geest van G'd woont in u!" (NBV). **Bahasa Indonesia:** "Sebab pola pikir daging adalah

*perseteruan terhadap Elohim, karena dia tidak ditundukkan oleh hukum Elohim, bahkan karena hal itu tidak mungkin! Dan mereka yang hidup dalam daging tidak mungkin berkenan kepada Elohim. Dan kamu tidak hidup dalam daging, melainkan dalam Roh, jika memang Roh Elohim tinggal di dalam kamu!"*

Paulus zegt het ronduit: als wij ons laten leiden door G'ds Geest die in ons woont, dan onderwerpen wij ons aan G'ds Wet. Als wij ons niet aan G'ds Wet onderwerpen, dan woont G'ds Geest niet in ons. Zo simpel is dat! Als wij vrij zouden zijn van de Wet zoals door de kerk beweerd wordt, dan zou Paulus dit nooit geschreven hebben. Ook Johannes gaat laat er geen twijfel over bestaan, dat G'ds Wet voor alle gelovigen van toepassing is, of ze nu Joods zijn of niet, want: *"G'd liefhebben wil zeggen Zijn geboden onderhouden, en Zijn geboden zijn niet moeilijk te onderhouden!"* (1 Johannes 5:3, Willibrord-vertaling). NBV: *"Want G'd liefhebben houdt in dat we ons aan Zijn geboden houden. Zijn geboden zijn geen zware last!"* Herziene Statenvertaling: *"Want dit is de liefde tot G'd, dat wij Zijn geboden in acht nemen; en Zijn geboden zijn geen zware last!"* **Bahasa Indonesia:** *"Sebab inilah kasih Elohim, bahwa kita memelihara perintah-perintah-Nya, dan perintah-perintah-Nya itu tidaklah berat!"*

### De zondagsheiliging

Een van de problemen waar men tegen aan loopt, als men zich als christen oriënteert op de Joodse wortels van zijn geloof, is het feit dat beide g'dsdiensten een verschillende wekelijkse rustdag hebben: het Jodendom de Shabat, die vrijdagavond bij zonsondergang begint en weer zaterdagavond bij zonsondergang eindigt, en het christendom de zondag welke duurt van middernacht tot middernacht. Als wij dezelfde G'd aanbidden en beiden dezelfde Bijbel als G'ds woord beschouwen en de inhoud daarvan in ons leven toepassen, dan rijst onmiddellijk de vraag: waarom houden wij niet dezelfde rustdag?

Is de Shabat dan niet alléén voor de Joden? Nee, helemaal niet! Het is een historisch feit, dat de eerste christenen nog ruim 300 jaar lang de Shabat vierden, dus óók niet-joden. De profeet Jesaja zei immers al meer dan 2700 jaar geleden: *"Welzalig die sterveling die dit doet, en het menskind dat daaraan vasthoudt; die acht geeft op de Shabat, zodat hij hem niet ontheiligt"* **Bahasa Indonesia:** *"Berbahagialah orang yang melakukan hal ini, dan anak manusia yang berpegang padanya, yang memelihara Sabat dengan tidak menjiskannya!"* (ישעייהו Yeshayahu [Jesaja - Yesaya] 56:2). Let wel: hij zegt niet *"Welzalig de Israëliet"*, maar hij zegt heel universeel en wereldomvattend: *"Welzalig ieder menskind, dat de Shabat houdt!"* In vers 6 gaat hij verder: *"En de vreemdelingen die zich bij de Eeuwige aansloten om Hem te dienen, en om de naam van Adonai lief te hebben, om Hem tot knechten te zijn, allen die de Shabat onderhouden, zodat ze hem niet ontheiligen, en die vasthouden aan Mijn verbond: hen zal Ik brengen naar Mijn heilige berg en Ik zal hun vreugde bereiden in Mijn bedehuis..."* **Bahasa Indonesia:** *"Juga bani lain, yang menggabungkan diri kepada Tuhan, untuk melayani Dia, dan untuk mengasihi Nama Tuhan, untuk menjadi hamba-Nya, yaitu setiap orang yang memelihara diri dari pencemaran Sabat, dan yang memegang perjanjian-Ku; maka Aku akan membawanya ke gunung-Ku yang kudus, dan membuat mereka bersukacita di dalam rumah doa-Ku!"* Hier staat dus niet: de vreemdelingen die zich bij Israël aansloten, maar: de vreemdelingen die zich bij de Eeuwige aansloten ... allen die de Shabat onderhouden!

Het vierde gebod is dus in het verleden, in het heden, maar ook in de toekomst niet alleen voor de Joden van toepassing, maar voor een ieder die de G'd van Israël wil dienen: *"Zes dagen mag arbeid verricht worden, maar op de zevende dag zal er een volkomen Shabat zijn: een heilige samenkomst; generlei arbeid zult gij verrichten, het is een Shabat voor de Eeuwige in al uw woonplaatsen."* **Bahasa Indonesia:** *"Enam hari lamanya haruslah pekerjaan dilakukan, dan pada hari ketujuh itulah Sabat perhentian, suatu pertemuan kudus, kamu tidak boleh melakukan segala pekerjaan; itulah sabat bagi Tuhan di seluruh tempat tinggalmu."* (ויקרא Vayiq'ra [Leviticus] 23:3). Hier staat dus niet alleen, dat de Shabat de dag om te rusten is, maar ook, dat er een heilige samenkomst op de Shabat dient te worden gehouden!!! Opnieuw rijst de vraag: als G'ds woord zo duidelijk is over de Shabat, waar komt de zondag dan als wekelijkse rustdag en dag van de samenkomst voor de christenen vandaan?

Tot aan het concilie van Nicea in het jaar 321 vierden de messiasbelijdende Joden alsook de gelovigen uit de volken nog geheel de Shabat. Toen de gemeenschappen van de eerste

gelovigen buiten Israël meer en meer uit heidenen gingen bestaan, ebde de betekenis van de Shabat steeds verder weg. Ondanks hun geloof in Yeshua vierden zij weer de reeds in de vóórchristelijke tijd bij de heidenen bekende “Dies Solis” [de zonnedag] ter ere van de zonnegod, en noemden hem nu “Dominica Dies” [Dag des Heren]. Later, in het zog van de versmelting tussen staat en kerk, verbood keizer Constantijn in 321 op advies van Eusebius *á*lle christenen, dus óók de Joodse gelovigen, het vieren van de Shabat, om daardoor het Christendom geheel van zijn Joodse wortels los te maken. Het doel hiervan was om tegenstrijdige belangen te verenigen. Zoals bekend vereerden de heidenen de zon, en de zondag behoorde tot de vereringcultus. Door de Shabat af te schaffen en de zondag te heiligen hoopte men dat daardoor méér heidenen (in naam) tot de kerk zouden toetreden. Keizer Constantijn had hierdoor de zekerheid, dat de rust in het Romeinse Rijk zou wederkeren.

Een stap verder ging Paus Sylvester (314-335), die verklaarde dat “de Shabat voor de Christenen een dag is van afschuw jegens de Joden. Men behoort die dag niet te houden, want het is een verwerpelijk gebruik”. Nog bonter maakte het Paus Innocentius I (402-417). Hij veroordende dat er op de Shabat geen g’dsdienstige samenkomst mag worden gehouden en dat de sacramenten niet mogen worden uitgereikt. We zien hieraan, dat de Shabat dus juist in die tijd nog steeds door Christenen gehouden werd en daarom “moest” worden verboden. We zien ook, dat er geen heilige en oprechte motieven zoals de herdenking van de opstanding des Heren tot de invoering van de zondag als kerkdag hebben geleid, maar een afschuw van de Joden, dus puur antisemitisme alsmede afgoderij! Tijdens de Reformatie is veel hersteld, wat door de rooms-katholieke kerk was afgeschaft, maar het herstel van de Shabat hoorde daar helaas niet bij. Jammer, een gemiste kans. Gelukkig zijn er de laatste decennia steeds meer gelovigen tot de conclusie gekomen dat de zondagsheiliging niet juist is en sluiten zich aan bij gemeenten en groepen die hun samenkomsten op de Shabat houden, of vieren de Shabat met het gezin en gasten gewoon in hun eigen huis. Moge de Eeuwige ook u op het hart leggen om met blijdschap in het hart de door G'd zelf geheiligde Shabat te vieren, waarin de verwachting van de spoedige komst van onze Mashiach tot uitdrukking komt.

### **De kerstviering en de kerstboom in de kerk**

Een andere christelijke traditie, die eveneens ontstaan vanuit de verering van de zonnegod, is de viering van het kerstfeest op 25 december, de dag van de winterzonnewende volgens de oude Romeinse kalender. Keizer Constantijn, die het vroege christendom met het Romeinse heidendom vermengde, rukte de Joodse Messias Yeshua daarmee niet alleen los van het Joodse volk om de Gemeente daardoor haar oorspronkelijke Joodse identiteit te ontnemen, maar hij koppelde de geboorte van Jezus Christus nu ook nog aan het door de Romeinen gevierde populaire feest van “Sol invictus” [de onoverwinnelijke zon), omdat hij Christus op grond van Maleachi 3:20 met de zon associeerde: de Zon der Gerechtigheid.

De dag waarop sindsdien de christenen van de meeste denominaties wereldwijd de geboorte van Jezus Christus herdenken, 25 december, is echter niet alleen bij de Romeinen en Grieken een afgodisch feest van bijgeloof geweest, maar van oudsher verjoegen ook de Germanen, de Vikingen en de Kelten dan de boze geesten en vierden rond de 25<sup>e</sup> december het feest van de terugkeer van het licht, het zogenaamde midwinter- of joelfeest. Doordat keizer Constantijn de geboortedag van Christus op de 25<sup>e</sup> december vastlegde, versmolt rond het jaar 381 ook in de gekerstende Nooroeuropese landen het heidense feest van het licht met het christelijke feest van het licht en van de vrede.

Zo maakte de rooms-katholieke kerk op deze manier handig gebruik van de enorme populariteit van het joelfeest om het christendom verder onder de heidenen te verspreiden. Door o.a. Johannes 1:9 aan te halen: *“Het waarachtige licht, dat ieder mens verlicht, was komende in de wereld”* en deze tekst over de geboorte van Jezus Christus te combineren met Johannes 8:12, waarin Hij zelf zegt: *“Ik ben het Licht der wereld”* was de link gelegd naar het joelfeest, want ook in dit Germaanse midwinterfeest staat het licht centraal. Dan staat immers de zon op het laagste punt en is de langste nacht overwonnen. Het licht keert weer terug en de dagen zullen weer langer worden. De zon keert zich van de duisternis weer naar het licht en de mensen geven elkaar op die dag cadeautjes, want de zonnegod is geboren!

Ook hebben van oudsher allerlei boomrituelen tijdens het midwinterfeest plaatsgevonden. Zo werd de levensboom met blinkende ballen versierd. Volgens het oude bijgeloof bezaten deze

heksenballen namelijk met hun blinkende uitstraling een onheil en heksen afwerende kracht en ook de talrijke boze geesten zouden erdoor gehypnotiseerd raken en dan in de ballen gevangen worden. Sommige oervolken hingen slingers in de levensboom om de boomgeest mild te stemmen. En zo komen ook de kerstballen en de kerstslingers evenals de kerstboom voort uit bijgeloof en de tradities van het joelfeest! Hierin vindt ook de kerstman zijn oorsprong. In de noordpoolgebieden en in Skandinavië vereerde men de tussen hemel en aarde reizende god Odin, die vaak in gezelschap van rendieren werd afgebeeld. Ze kwamen via de rookgaten [schoorstenen] de huizen binnen. Om hen gunstig te stemmen legde men 's nachts voedsel voor hen neer. Veel kerstgebruiken komen dus voort uit puur bijgeloof en afgoderij. Daarom is het haast onbegrijpelijk dat de meeste christenen hier geen kwaad in zien.

Ook al is men christen en viert men de geboorte van de Heiland, maar toch blijft men bijzonder hardnekkig vasthouden aan de heidense tradities en zo is het dus eigenlijk niet echt verwonderlijk dat tot de dag van vandaag in de Scandinavische landen het kerstfeest nog steeds zijn oorspronkelijke naam draagt: joel! Daar schrijft men het wel als jul, maar alleen in Denemarken spreekt men het uit als joel, terwijl men in Zweden en Noorwegen juul zegt. Ook in ons land komen veel oude boerengebruiken met de rituelen van de oude religie overeen.

Al vele eeuwen lang ging het vieren van de heidense vruchtbaarheidsfeesten gepaard met het opsmukken en vereren van de bomen. Dit gebruik vinden we vandaag de dag niet alleen terug in het opsmukken van de kerstboom, maar ook de meiboom op het dorpsplein en niet te vergeten de versierde paastakjes. De boom zorgde als symbool voor de vruchtbaarheid ervoor, dat het vee zich vermenigvuldigde en de vrouwen werden gezegend met kinderen. Deze boomrituelen zoals de kerstbomen in de kerk zijn echter een gruwel in de ogen van de Eeuwige, want reeds in TeNaCH [het z.g. Oude Testament], waarschuwt de profeet Yir'm'yahu [Jeremia] voor deze heidense praktijken: *“Zo zegt de Eeuwige: Gewent u niet aan de weg der volken en schrikt niet voor de tekenen aan de hemel, omdat de volken daarvoor schrikken. Want de handelwijze der volken, die is nietigheid: want als een stuk hout heeft men het uit het woud gehakt, arbeid van werkmanshanden met de bijl, met zilver en goud siert men het op, met spijkers en hamers maakt men het vast, zodat het niet waggelt!”* **Bahasa Indonesia:** *“Beginilah Tuhan berfirman: Janganlah kamu mempelajari kelakuan bangsa-bangsa, dan janganlah gentar akan tanda-tanda di langit, sekalipun bangsa-bangsa digentarkan olehnya. Sebab, kebiasaan bangsa-bangsa adalah kesia-siaan, karena seseorang telah memotong dengan kapak sebatang pohon dari hutan, sebagai karya pahatan tangan. Mereka menghiasinya dengan perak dan emas, mereka menguatkannya dengan paku dan palu sehingga dia tidak goyah!”* (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia - Yeremia] 10:2-4).

Helaas hebben de protestanten deze en andere heidense praktijken, die toen de rooms-katholieke kerk zijn binnengeslopen, ook na de reformatie laten voortbestaan. Niet alleen wat de rituelen en tradities betreft, maar vooral de datum waarop het gevierd wordt. Het joelfeest begon in de nacht van de 24<sup>e</sup> op de 25<sup>e</sup> december en duurde twaalf nachten. Tegenwoordig kent men de “kerstkring”, die begint met de feestelijke nachtmis op 24 december en eindigt met Driekoningen op 6 januari. Dat dit absoluut niets met de historische gebeurtenis in Betlehem te maken heeft ligt voor de hand! Ik heb een keer in een christelijk blad gelezen, dat “de Here Jezus er erg verdrietig om is, dat op Zijn geboortefeest tegenwoordig niet meer Hij zelf, maar de kerstman centraal staat!” Maar eigenlijk kan men het beter omdraaien: Yeshua is er juist erg verdrietig om, dat men reeds eeuwenlang Zijn geboortefeest viert op de feestdag van de kerstman! Het zou dus echt Bijbels zijn, als men de geboorte van Yeshua niet meer eind december, maar eind september zou herdenken en dan natuurlijk zonder kerstboom!

### **De paasviering met paastakjes, paaseitjes en paashaas voor de kinderen**

De Kerk viert de opstanding des Heren uit het graf reeds vanaf de vierde eeuw niet op de eerste zondag die in de week van de ongezuurde broden valt, maar op de heidense feestdag ter ere van de lentegodin Astartes ofwel Ishtar. De Engelse naam ‘Easter’ voor Pasen berust dus op de naam ‘Ishtar’. De Germaanse naam voor deze godin der vruchtbaarheid is ‘Ostara’, vandaar dat Pasen in het Duits ‘Ostern’ heet. De paaseieren, paastakjes en de paashaas voor de kinderen hebben derhalve alles met de vruchtbaarheidscultus van deze lentegodin te maken, maar beslist niets met de opstanding van Yeshua! De Kerk, die in de vierde eeuw het Paasfeest

bewust heeft losgekoppeld van het Bijbelse Pesach, geeft dus niet alleen met de gekozen datum, maar zelfs ook met de naamgeving en inhoudelijkheid alle eer aan Ishtar ofwel Astartes, terwijl reeds Sh'mu'el haNavi [de profeet Samuël] daarvoor heeft gewaarschuwd: *“Toen zeide Sh'mu'el tot het gehele huis Israëls: Indien gij u met uw gehele hart tot de Eeuwige bekeert, doet dan de vreemde goden en de Astartes uit uw midden weg en richt uw hart op de Eeuwige en dient Hem alleen; dan zal Hij u redden uit de macht der Filistijnen. Daarop deden de Israëlieten de Baäls en de Astartes weg en dienden de Eeuwige alleen.”* **Bahasa Indonesia:** *“Dan Samuel berbicara kepada seluruh keluarga Israel, dengan berkata: Jika kamu berbalik kepada Tuhan dengan segenap hatimu, singkirkanlah para ilah-ilah asing dan Ashtoret dari antaramu. Dan siapkanlah hatimu bagi Tuhan, dan layanilah Dia saja. Dan Dia akan melepaskan kamu dari tangan orang-orang Filistin. Lalu orang-orang Israel menyingkirkan para Baal dan Ashtoret, serta beribadah kepada Tuhan saja.”* (שמואל א' [1 Samuël] 7:3-4). De Israëlieten gaven gehoor aan deze oproep, de Kerk niet! Israël heeft Ishtar weggedaan, de Kerk heeft haar binnengehaald! Interessant detail is overigens, dat Ishtar tevens de godin van de prostitutie was...

### Afschaffing van de Bijbelse feestdagen

Helaas gaat de Kerk ten onrechte ervan uit, dat christenen de Bijbelse feesten niet hoeven te vieren omdat ze in hun optiek Joodse feesten zouden zijn. De Bijbel zelf zegt daarentegen, dat deze feesten niet alleen door de gelovige Joden gevierd dienen te worden, maar door alle gelovigen, en dus ook door de gelovigen uit de volken die geënt zijn op de edele olijfbom! Nadat G'ds volk uit Egypte was geleid, gaf de Eeuwige aan de Israëlieten Zijn Tora inclusief de geboden betreffende Zijn feesten. Hiermee maakte Hij niet slechts Zijn wil aan hen bekend, maar het was tevens een uitnodiging om samen met Hem deel te hebben aan de heerlijke dingen, die Hij reeds vanaf het begin voor al Zijn kinderen in gedachten had. Hij beperkt Zich daarbij niet slechts tot Zijn eigen volk Israël, maar Zijn uitnodiging geldt ook voor de gelovigen uit de volken, want Hij voegde er bij alle verordeningen rondom de feestdagen nadrukkelijk aan toe, dat het een 'altoosdurende inzetting is voor u en de vreemdeling in uw midden'!

Men zegt ten onrechte dat het 'Joodse feestdagen' zijn, terwijl zij in de Bijbel nadrukkelijk 'de gezette hoogtijden des HEREN' (Statenvertaling) ofwel 'de feesttijden des HEREN' (NBG-vertaling) worden genoemd: *“De HERE sprak tot Mozes: Spreek tot de Israëlieten en zeg tot hen: De feesttijden des HEREN, die gij zult uitroepen als heilige samenkomsten, zijn Mijn feesttijden!”* Mereka mengatakan bahwa ini adalah 'hari raya Yahudi', sementara eksplisit dalam Alkitab dikatakan bahwa: *“Dan berfirmanlah Tuhan kepada Musa, dengan mengatakan: Berbicaralah kepada bani Israel, dan engkau harus berkata kepada mereka: Hari-hari raya yang ditetapkan Tuhan, yang harus kamu maklumkan, seperti pertemuanpertemuan kudus ini, semua adalah perayaan-Ku yang telah ditetapkan!”* (ויקרא Vayiq'ra [Leviticus - Imamat] 23:1-2) en: *“Dit zijn de feesttijden des HEREN, heilige samenkomsten, die gij uitroepen zult op de daarvoor bepaalde tijd. - Inilah hari-hari raya yang ditetapkan Tuhan, pertemuan pertemuan kudus yang harus kamu ingat pada hari-hari raya yang ditetapkan bagi mereka.”* (ויקרא Vayiq'ra [Leviticus - Imamat] 23:4). *“Zo maakte Mozes de feesttijden des HEREN aan de Israëlieten bekend. - Dan Musa pun mengumumkan hari-hari raya yang ditetapkan Tuhan kepada bani Israel.”* (ויקרא Vayiq'ra [Leviticus - Imamat] 23:44).

Het zijn dus geen Joodse feesten, maar G'ds feesten met een grote profetische lading, die allen rechtstreeks naar Yeshua wijzen en de datums waarop zij gevierd worden zijn gebaseerd op G'ds kalender! Jadi ini bukan hari raya khusus untuk orang Yahudi saja, namun adalah hari2 raya yang dikuduskan oleh TUHAN semesta alam, yang semuanya langsung mengarah ke Yeshua dan tanggal2 yang mereka rayakan itu adalah berdasarkan almanak Elohim sendiri! De G'd van Israël is de Gastheer en Zijn kinderen zijn de gasten. Onze hemelse Vader scheidt er vreugde in, al Zijn kinderen te laten delen in Zijn blijdschap! Dat is gemeenschap! Dat is het doel waartoe wij allen geroepen zijn: om gemeenschap met G'd en met elkaar te hebben! Het is dus beslist geen vrijblijvende zaak om de Bijbelse feesten wel of niet te vieren of om het tijdstip van de viering zomaar eigenmachtig te veranderen terwijl G'd zelf in Zijn Woord de juiste datum reeds heeft voorgeschreven! Maar terwijl de Joden en de messiasbelijdende gelovigen

nauwkeurig de 'gezette hoogtijden des HEREN' in acht nemen, zijn al deze Bijbelse feestdagen reeds vanaf de vierde eeuw van de christelijke kalender verdwenen en moesten plaats maken voor feesten waar de Eeuwige nooit om heeft gevraagd.

Wat er van de Bijbelse feestdagen is overgebleven werd zelfs gekoppeld aan heidense afgodische feesten, zowel wat de tradities en rituelen betreft, alsook de datums waarop ze gevierd worden. Zo zijn dan uiteindelijk de huidige christelijke feestdagen ontstaan waarmee men zichzelf en anderen probeert wijs te maken dat men G'd daarmee een plezier doet. Daarmee werd niet alleen geestelijke hoererij gepleegd, maar werd ook gekozen voor de heidense kalender waar elke maand en dag de naam van een afgod draagt en werd de indeling van het jaar zoals de Eeuwige in Zijn woord aan de gelovigen heeft opgedragen, bewust losgelaten. Agama Kristen sebagian besar menghapuskan dan menggantikan, hari2 raya Elohim juga apa yang masih tersisa dikaitkan dengan pesta-pesta berhala kafir, baik tradisional maupun ritual, dan tanggal yang mereka pakai bukan saja berkomitmen percabulan spiritual malahan juga mereka memilih untuk memakai almanak kafir di mana nama setiap bulan dan nama setiap hari dirubah dengan nama2 allah lain dan dengan sengaja tidak menurut tahun dan hari sebagaimana firman Tuhan. Naar Zijn mening hierom wordt niet eens gevraagd, en als men daar wel mee geconfronteerd wordt zegt men doorgaans dat men de klok niet terug kan draaien en gaat vrolijk verder! Maar ik wil het hier nogmaals benadrukken: de G'd van Israël, de Schepper van hemel en aarde, is de Gastheer en wij zijn slechts de gasten! Niet de gasten bepalen de datum, de plaats en de inhoud van de feesten, maar de Gastheer!!!

Wat zou G'ds volk, bestaande uit het gelovige deel van Israël en de gelovigen uit de volken, toch gelukkig en gezegend zijn als zij zich strikt hielden aan het volmaakte Woord van G'd en aangaande Zijn feestdagen niets hadden toegevoegd, weggelaten of verplaatst. Dan was er geen kloof tussen Messiasbelijdende Joden en christenen en ook geen verdeeldheid tussen christenen onderling. Maar helaas, door het ontbreken van voldoende Bijbels inzicht en doordat het christendom een eigen leven is gaan leiden, los van het Jodendom, wordt in bijna alle kerken de dwaalleer verkondigd, dat de Bijbelse feesten evenals de sabbat deel uitmaken van de wet, die met de dood en opstanding van Jezus afgeschaft en niet langer geldig zou zijn. En daarom spreekt men in de kerken niet meer van de feestdagen des HEREN, maar van de Joodse feestdagen. Wij messiasbelijdende joden en gelovigen uit de volken die geënt zijn op de Edele Olijfbom, weten echter dat G'd maar één feestkalender heeft ingesteld, die Hij nooit heeft gewijzigd of gesplitst. Verder weten wij ook dat al deze feestdagen naar Yeshua wijzen en hun inhoud volledig aan Hem ontleen, want in alle Bijbelse feesten staat Yeshua centraal!

## **Conclusie**

Ik zou natuurlijk nog een tijdje door kunnen gaan met het opnoemen van christelijke tradities zoals o.a. de ingeburgerde vergriekste naam 'Jezus' in plaats van Zijn authentieke Hebreeuwse naam 'Yeshua', maar dan zou deze studie een heel boekwerk worden, want elke denominatie heeft weer haar eigen tradities die in strijd zijn met G'ds Wet, de Tora. De meeste onbijbelse tradities heeft natuurlijk de rooms-katholieke Kerk en de orthodoxe kerken met bijvoorbeeld het pausdom c.q. patriarchendom, de Maria- en heiligenverering, het celibaat, de eucharistie en de kinderdoop, maar ook de protestantse kerken en evangelische gemeenten hebben een aantal van deze tradities meegenomen toen ze zich van hun moederkerk losmaakten en er zelfs nieuwe tradities aan toegevoegd. Ik ga deze nu niet ook nog apart opnoemen en van commentaar voorzien, maar wil dit onderwerp afronden, want ik denk dat ik wel duidelijk gemaakt heb waar het om gaat, namelijk dat wij niet in de voetstappen van de Farizeeën moeten treden, tegen wie Yeshua in Marcus 7:8-9 verwijtend gezegd had, dat ze G'ds Wet naast zich neergelegd en buiten werking gesteld hadden om hun eigen tradities in stand te kunnen houden. Ik wil derhalve ook het tweede deel van deze studie afsluiten met de oproep van Sha'ul [Paulus], om niet de tradities van mensen te volgen, maar bij de traditie van de apostelen te blijven, die gebaseerd is op de Tora: *"Wees op uw hoede en laat u niet meeslepen door holle en misleidende theorieën die op menselijke tradities zijn gebaseerd en zich richten op de machten van de wereld en niet op de Mashiach! ... Wees standvastig, broeders en zusters, en blijf bij de traditie waarin u door ons onderwezen bent, in woord of geschrift! Mogen onze Heer Yeshua haMashiach en G'd, onze Vader, die ons Zijn liefde heeft getoond en ons*



door Zijn genade blijvende steun en goede hoop gegeven heeft, u aanmoedigen en sterken in al het goede dat u doet en zegt!”

**Bahasa Indonesia:** “Perhatikanlah supaya jangan ada orang yang akan menawan kamu melalui filsafat dan tipu daya yang sia-sia menurut tradisi manusia berdasarkan kaidah-kaidah dunia, dan bukan menurut Mashiach! ... Oleh karena itu selanjutnya, saudarasaudara, berdiri teguhlah dan pegang eratlah tradisi yang kamu telah diajar, baik melalui perkataan maupun melalui surat kami. Dan Tuhan kita Yeshua haMashiach sendiri, juga Elohim dan Bapa kita, yang mengasihi kita dan yang memberi penghiburan kekal serta pengharapan yang baik dalam anugerah; berkenan menghibur hatimu dan meneguhkan kamu di dalam setiap perkataan dan perbuatan baik!” (Kolossenzen 2:8 en 2 Thessalonicenzen 2:15-17, NBV). Amen!

Werner Stauder